

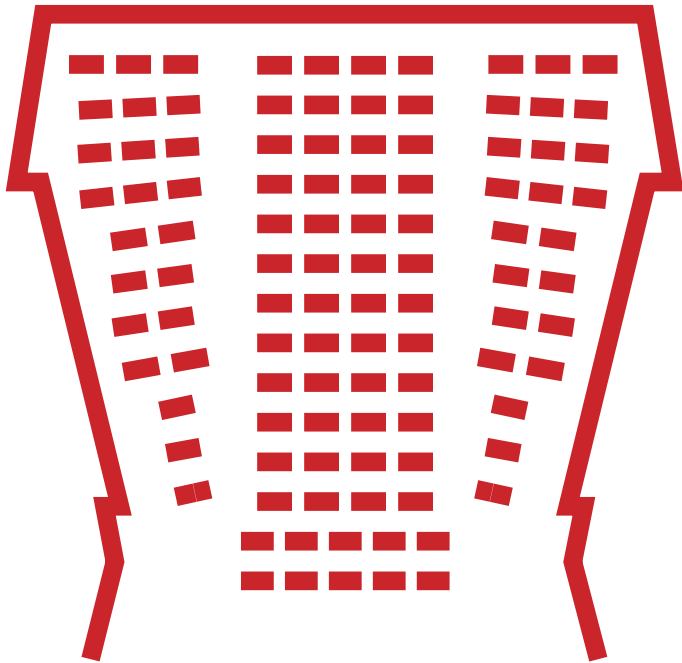
2007-2008

RODE ZAAL

WO 5, DO 6 SEPTEMBER 2007

In Vitro & B'Rock olv. Eduardo López Banzo

Vivaldi

deSingel

Internationale Kunstcampus

2007-2008

Oude Meesters

wo 5, do 6 september 2007
IN VITRO & B'ROCK
OLV. EDUARDO LÓPEZ BANZO
Vivaldi

wo 17 oktober 2007
ORCHESTRA OF THE AGE OF ENLIGHTENMENT
SCOLA PIETATIS ANTONIO VIVALDI
OLV. PAVLO BEZNOSIUK
Vivaldi

wo 16 januari 2008
LE CONCERT SPIRITUEL
OLV. HERVÉ NIQUET
Charpentier

vr 25 januari 2008
JAN DECORTE & B'ROCK
OLV. RICHARD EGARR
Purcell

wo 5 maart 2008
LE POÈME HARMONIQUE
OLV. VINCENT DUMESTRE
Pergolesi

vr 21 maart 2008
IL FONDAMENTO & VLAAMS RADIO KOOR
OLV. PAUL DOMBRECHT
Zelenka

inleiding door **Bruno Forment**, wo 15 september,
19.15 uur, Foyer
begin **20.00 uur**
einde **omstreeks 21.30 uur**
korte technische onderbreking **20.55 uur**
geen pauze

teksten programmaboekje **Bruno Forment**
vertaling libretto **deSingel**
coördinatie programmaboekje **deSingel**

gelieve uw GSM uit te schakelen

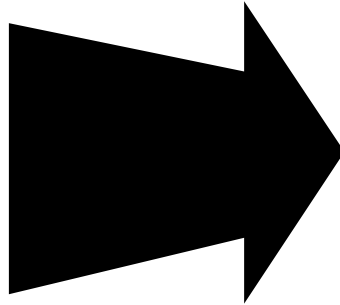

Bij elk concert worden cd's te koop aangeboden door 't KLAverVIER,
Kasteeldreef 6, Schilde, 03 384 29 70 > www.tklavervier.be

foyer deSingel
enkel open bij avondvoorstellingen in rode en/of blauwe zaal
open vanaf 18.40 uur
kleine koude of warme gerechten te bestellen vóór 19.20 uur
broodjes tot net vóór aanvang van de voorstellingen en tijdens pauzes

Hotel Ramada Plaza Antwerp (Desguinlei 94, achterzijde torengedouw ING)
> Restaurant HUGO's at Ramada Plaza Antwerp
open van 18.30 tot 22.30 uur
> Gozo-bar
open van 10 uur tot 1 uur, uitgebreide snacks tot 23 uur
deSingelaanbod: tweede drankje gratis bij afgifte van uw
toegangsticket van deSingel voor diezelfde dag

Oude Meesters

IN VITRO & B'ROCK

olv. **EDUARDO LÓPEZ BANZO**
RAQUEL ANDUEZA sopraan L'Eta dell'Oro
BARBARA KOZELJ mezzo La Virtù
ANTONIO ABETE bas La Senna

ANTONIO VIVALDI (1678-1741)
La Senna Festeggiante, RV693
Serenata, Venetië, 1726
Libretto van Domenico Lalli

Scenografie en regie Daphne Kitschen & Jan Dekeyser

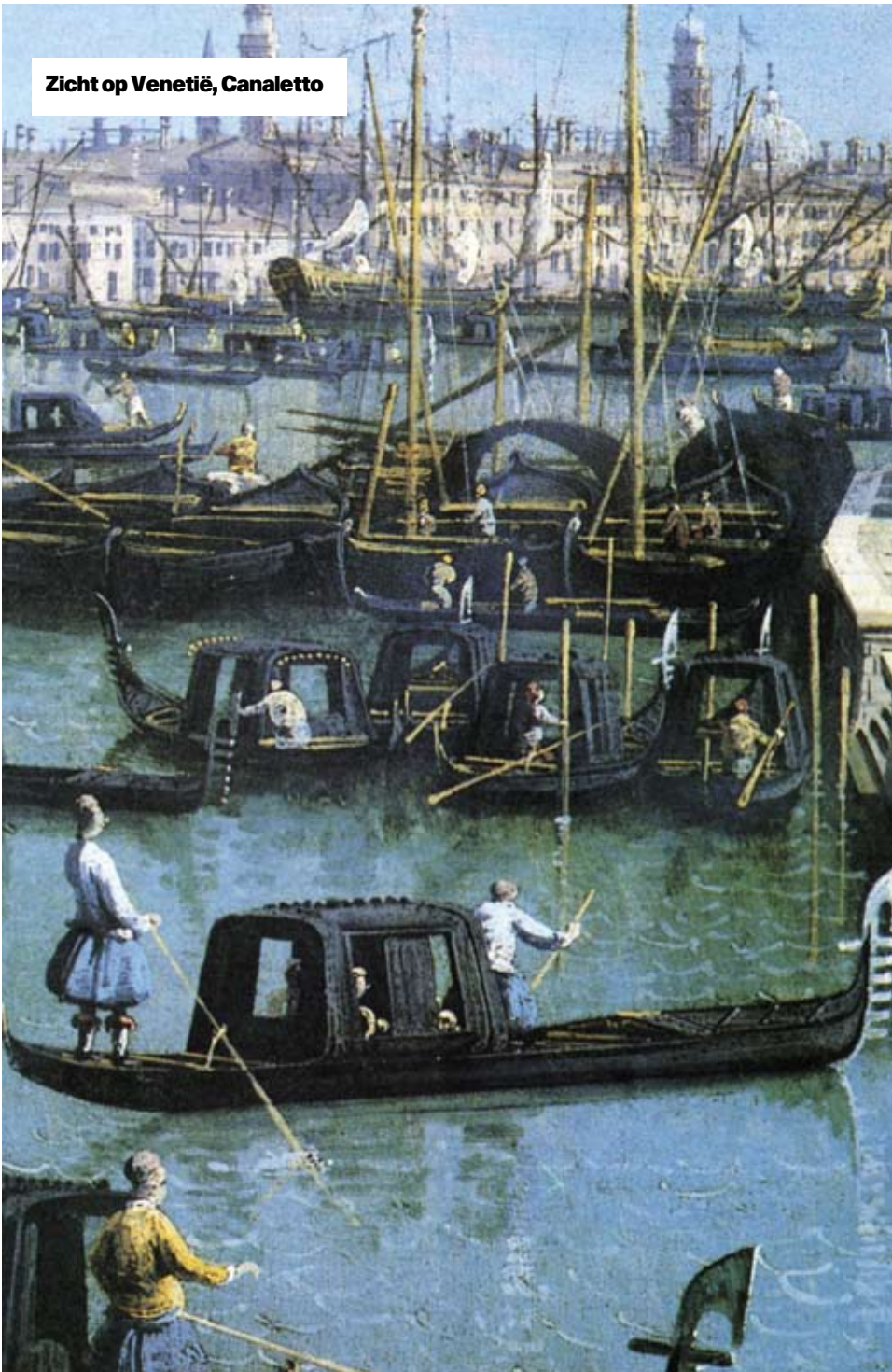
Video Mathias Storme

Coproductie deSingel & Musikfestspiele Sanssouci (Potsdam)

Material sponsors Desco en Scala Plastics

Zicht op Venetië, Canaletto

LA SENNA FESTEGGIANTE, OF: DE VENETIAANSE KANALEN VERBONDEN MET DE SEINE

Sedert het midden van de zeventiende eeuw woedde een cultuuroorlog tussen Frankrijk en het Italiaanse schiereiland. In zowat elk artistiek veld bekampen de twee grootmachten elkaar met een hardnekkigheid die ons vandaag haast absurd uitschijnt. Was Europa tijdens de renaissance in de ban van Italië, dan waren het onder Lodewijk XIV Parijzenaars die als pletwalsen over het kunstlandschap rolden.

Niet zelden doopten de nieuwbakken 'grands seigneurs' hun pen in zure inkt. In het veld van de letterkunde merkte Dominique Bouhours in 1687 op dat Italiaanse dichters al te kwistig omsprongen met verbloemingen en versiersele. Een roos omschrijven als het "oog van de lente", de "pupil van de liefde" of het "purper van de weide", zoals Marino had gedaan in zijn beroemde gedicht 'L'Adone' (1623), dat ging volgens Bouhours te ver. Ook in de schilderkunst schreeuwden Franse academici om vereenvoudiging en regelmaat. Na zich ruimtjds gelaafd te hebben aan de bron van de Romeinse barok (en Marino's poëzie), bekeerden onder meer Nicolas Poussin en Charles Le Brun zich tot het 'classicisme', met strakkere schema's en antieke thema's tot gevolg. Theatermakers gingen nog een stapje verder in de oudermoord. Met de klassieke poëtica's in de hand trok een groep 'neo-Aristotelianen' van leer tegen de

'grillige' creaties van Italië, en niet in het minst tegen de opera. Toen Alexandre-Toussaint Limonin in 1670 bijvoorbeeld het Venetiaanse carnaval aandeed, trof hij libretti aan waarin een "totale wanorde" heerste.

En dan was er de muziek. In 1702 plaatste François Raguenet de Franse en Italiaanse muziektradities lijnrecht tegenover elkaar in een 'Paralele' (sic, 1702). Hij voerde aan dat de Franse opera de Italiaanse overtrof op het vlak van plotvoering, rolverdeling, instrumentatie en enscenering, en omgekeerd als het om taal, aria's, harmonie en orkestrale effecten ging. Erg lang bleef Raguenets ambivalente standpunt niet overeind. Reeds in 1704 verscheen de 'Comparaison de la musique italienne et de la musique française' van Jean-Laurent Le Cerf de la Viéville, een vernietigende reactie op de Italiaanse traditie en een onverhulde hommage aan de paus van de Franse muziek, Jean-Baptiste Lully - nota bene een gewezen Italiaan.

Ondanks de scherpe toon van het Franse academisme werden verschillende experimenten ondernomen om de kloof tussen Frankrijk en Italië te overbruggen. Zo poogde André Campra de 'délicatesse' van Frankrijk met de 'vivacité' van Italië te verenigen in operaballetten als 'Le carnaval de Venise' (1699). François Couperin 'le Grand' smeedde

een gelijkaardig verbond in een bundel concerto's die de toepasselijke titel 'Les goûts-réunis' (1724) meekreeg. In Londen waagde Händel zich aan Italiaanse hertalingen van Lully's 'Thésée' (als 'Teseo', 1713) en 'Amadis' (als 'Amadigi di Gaula', 1715), en ging hij voor 'Ariodante' en 'Alcina' (beiden 1735) een samenwerking aan met de Parijse ballerina Marie Sallé. In Rome italianiseerde Alessandro Scarlatti Destouches' opera 'Télémaque' tot 'Telemaco' (1718).

Ook de Venetianen schoven hun patriotisme terzijde wanneer de juiste gelegenheid zich voordeed. Tussen 1725 en 1727 liet Antonio Vivaldi (1678-1741), misschien wel dé grootmeester van Italiaanse 'stravaganza', zijn uitvoerders meermaals een Franse tongval aannemen. Het meest indrukwekkende voorbeeld is 'La Senna Festeggiante' (1726). Heel even maar stromen in deze serenata de kanalen van de Serenissima naar de Seine.

De feestende Seine

De serenade ontstond omstreeks 1660 als bastaardkind van de cantate en de opera. De Italiaanse term 'serenata' kent zijn etymologische oorsprong, niet in het woord 'sera' of 'avond', zoals vaak wordt beweerd, maar in 'sereno' of 'helder, mooi weer'. Gewoonlijk werden serenades inderdaad 'al sereno', dit is 'in de open lucht' of 'onder de blote hemel', uitgevoerd. Aan de hand van dergelijke composities werden belangrijke politieke gebeurtenissen gevierd: koninklijke naam- en verjaardagen, huwelijken, geboortes, intredes, enzovoort. Begeleid door indrukwekkende banketten, bals, vuurwerk en/of spelen smeedden serenades een band tussen opdrachtgever

- de politicus, edele, stad of academie die voor het kunstwerk betaalde - en het feestvarken in kwestie. Allerhande allegorische verwijzingen maakten het voor het (ingewijde) publiek mogelijk de gelauwerde persoon te herkennen.

Jammer genoeg ontbreekt in de partituur van 'La Senna Festeggiante' net dat fragment uit het slotrecitatief waarin traditioneel naar de bestemming van het werk werd verwezen. Uit de resterende tekst kunnen we wel opmaken dat de man in kwestie van Franse afkomst was. Niet alleen zijn er de voor de hand liggende allusies op Parijs in de titel ('De feestende Seine') en de cast (het personage Senna), ook verwijst het tweede deel voortdurend naar een persoon die voor Frankrijk van kapitaal belang was. Seine (Senna) heeft het over de "grootste ster van Gallië", iemand die een "jeugdige gelaat" bezit van waaruit een "straal" vertrekt die "de zee verneert en de hele wereld van schrik doet beven". Even later zinspeelt de Gouden Tijd (Età dell'Oro) op een "heilig aangezicht" dat bekroond is met 'de diadeem'. Op haar beurt aanschouwt Deugd (Virtù) het "prachtige bouwwerk" waarin deze persoon "op zijn hoge troon verblijft" - Versailles? Tenslotte herkent de Seine in de verte de "held die Gallië regeert en door heel de wereld geëerd wordt". Hoewel nergens expliciet een 'Luigi' wordt genoemd, althans niet in de overgebleven partituur, kan er weinig twijfel over bestaan dat niemand minder dan Lodewijk XV (1710-1774) de held is van 'La Senna Festeggiante'.

In 1723 eindigde de 'Régence' van Philippe d'Orléans en werd de dertienjarige Lodewijk tot koning gezalfd. Na een afwezigheid van veertien jaar stuurde

Frankrijk opnieuw een 'Ambassadeur du Roy' naar de Venetiaanse Republiek. Deze Jacques-Vincent Languet, Comte de Gergy (1667-1734), die in het 'Palais de France' nabij de Fondamenta della Madonna dell'Orto verbleef, spaarde kosten noch moeite om zijn illustere patroon te huldigen. Jaarlijks werd op 25 augustus in zijn tuin de feestdag van Sint-Lodewijk gevierd. Daarnaast organiseerde hij festiviteiten naar aanleiding van heuglijke gebeurtenissen in Lodewijks leven. Zo werd op 12 september 1725 een bal gehouden ter ere van Lodewijks huwelijk met Maria Leszczyńska. Vanuit een loggia weerklonk 'Dall'eccezza mia reggia' (ook wel 'Gloria e Imeneo'), een "serenade waarvan de woorden, die aan het onderwerp aangepast waren, erg geprezen werden en waarvan de muziek van Signor Vivaldi was, de beste componist in Venetië" ('Mercure de France', oktober 1725). Op 19 september 1727 weerklonken voor de geboorte van Lodewijks tweelingsdochters Louise-Elisabeth en Henriette-Anne een 'Te Deum' en cantate van Vivaldi, 'L'unione della pace e di Marte'. Waarvoor 'La Senna Festeggiante' precies gediend heeft, blijft onduidelijk. Bij gebrek aan een gedrukt libretto en een gedateerd voorblad in de originele partituur - een kopie in het handschrift van Vivaldi's vader, Giovanni Battista - hebben we het raden naar de datum, plaats en intentie van het werk. Omwille van de lovende woorden aan het adres van de jonge Lodewijk is het echter goed denkbaar dat de serenade voor het Sint-Lodewijksfeest van 1726 was bedoeld.

Wat niet uitsluit dat Languet het stuk voor een andere gelegenheid bestelde, bijvoorbeeld de terugkeer van kardinaal Pietro Ottoboni (1667-1740). In 1712 had

deze francofiële vice-kanselier de Venetiaanse neutraliteitswet geschonden door aan het Vaticaan de Franse belangen te behartigen. Pas op 21 juli 1726, op aansturen van Languet, keerde Ottoboni terug uit ballingschap. De verloren zoon van Venetië was aanwezig op het Sint-Lodewijksfeest van 1726. Volgens een kroniek werden toen "symfonieën", "concerto's" en een "serenade" gespeeld. Op 2 september werden instrumentale muziek en een driestemmige 'pastorale' uitgevoerd vanaf een schuit tegenover Ottoboni's palazzo. Elf dagen later vond ter ere van de kardinaal een 'muzikaal entertainment' plaats in het Ospedale della Pietà, het meisjesweeshuis waar Vivaldi vioolonderricht gaf. Vermoedelijk op 18 september 1726 werd voor hem de serenade 'Andromeda liberata', met muziek van Vivaldi en andere componisten, ten gehore gebracht. Kortom, verschillende data en locaties dienen zich aan als kandidaten voor de première van 'La Senna Festeggiante'. Maar waarom speelde Vivaldi zo'n belangrijke rol in Fransgezinde festiviteiten?

Vivaldi op z'n Frans

De carrière van Antonio Vivaldi is natuurlijk onlosmakelijk verbonden met Venetië. Hoewel de gemiddelde luisteraar het meest vertrouwd is met Vivaldi's instrumentale muziek, waren het indertijd zijn opera's die van hem de beroemdste Venetiaanse componist maakten. Na een partituur voor Vincenzo, 'Ottone in villa' (mei 1713), maakte de roodharige priester-musicus zijn debuut aan het Teatro Sant'Angelo met 'Orlando finto pazzo'. Aan datzelfde theater, alsook aan het kleinere Teatro San Moisè, ontplooidde hij zich tevens als im-

presario. Met succes, want vanaf 1718 vertoefde Vivaldi hoe langer hoe meer in de theaters van Firenze, Mantua, Milaan, Reggio Emilia, Rome en Verona, de ene keer fungerend als componist, dan weer als arrangeur of impresario. Maar ondanks dit interregionale succes keerde hij telkens terug naar het Teatro Sant'Angelo, het Ospedale della Pietà en zijn geliefde Venetië.

In de periode rond 'La Senna Festeggiante' had Vivaldi het naar gewoonte bijzonder druk. Eind 1725 publiceerde hij de bundel concerto's 'Il cimento dell'armonia e dell'invenzione', het beroemde 'opus 8' waartoe ook de 'Quattro Stagioni' behoren. Voor het carnavalseizoen 1725-26 arrangeerde hij twee 'pasticcio's' (opera's met muziek van verschillende meesters), componeerde hij 'La fede tradita e vendicata', en dirigeerde hij Antonio Pollaro's 'Turia Lucrezia'. Op 9 november 1726 vond de première plaats van 'Dorilla in Tempe', de eerste opera waarin Vivaldi's lieveling (maîtresse?) Anna Girò alias 'La Mantovana' de hoofdrol zong. Nog datzelfde seizoen (1726-27) dirigeerde hij in het Sant'Angelo Brusa's 'Medea e Giasone' en zijn eigen 'Farnace', en presenteerde hij in het Florentijnse Teatro in via della Pergola 'Ipermestra'.

Gezien het jachtige klimaat waarin 'La Senna Festeggiante' het daglicht zag, hoeft het ons niet te verwonderen dat zowel de muziek als de poëzie van dit stuk verschillende ontleningen prijsgeven. Età dell'Oro's aria 'Al mio seno il pargoletto' en Virtù's 'Stelle con vostra pace' kennen bijvoorbeeld een muzikaal precedent in aria's van 'Arsilda Regina di Ponto' (1716), toevallig een opera waarvoor dezelfde Domenico Lalli (1679-1741) het libretto leverde. Het fugato van

de 'Ouverture' (sic) die het tweede deel opent, is een bewerking van een vierstemmig madrigaal ('Moralità d'una perla') van Antonio Lotti, een oudgediende van de San Marcokathedraal. Het duet 'Io qui provo sì caro diletto / Qui nel seno ho sì tenero affetto' komt uit Vivaldi's 'Giustino' (1724), Virtù's 'Così suol nell'Aurora' uit 'Orlando finto pazzo', en de chaconne voor het slotkoor 'Il destino la sorte il fato' uit 'La verità in cimento' (1720). Età dell'Oro's 'Giace languente', tenslotte, weerklinkt in 'Dorilla in Tempe' (1726).

Ook librettist Lalli vond niet noodzakelijk telkenmale het warm water opnieuw uit. De poëzie van het pastorale koor 'Di queste selve venite ò Numi' is ontleend aan een koor van Lalli's serenade 'Calisto in orsa' (1714/25) en Virtù's 'Così suol nell'Aurora' aan het anonieme 'Apollo in Tempe' (1712). Het reeds genoemde slotkoor 'Il destino la sorte il fato' keerde terug in een serenade voor Ottoboni, 'La Fenice' (1726).

Maar waarin bestaat nupreciesde 'Franse' dimensie van 'La Senna Festeggiante'? Welke stilistische elementen deden voor de vroeg-achttiende-eeuwse Venetiaan als uitheems aan en kwamen Languet en/of Ottoboni als vertrouwd over? In hoeverre verdrongen die Franse accenten Vivaldi's Italiaanse achtergrond? Wat de laatste vraag betreft, lijkt het geen twijfel dat Vivaldi trouw bleef aan de muzikale stijl waarmee hij één van de meest invloedrijke componisten van zijn tijd werd. Niet alleen prijkt Vivaldi's compositorische handtekening op alle ontleende fragmenten, ook is er geen enkel nummer dat niét als 'Vivaldiaans' bestempeld kan worden. Denk bijvoorbeeld aan de natuurevo-

caties in de aria's 'Se qui pace tall'or vò cercando' (nachttegaal) en 'Qui nel profondo del cupo fondo' (rivier). Denk ook aan de concertante klankweefsels van 'In quest'onde che feconde' en de sequenzen (motieven die in verschillende akkoorden herhaald worden) van Senna's 'L'alta lor gloria immortale', o zo typisch voor Vivaldi's honderden concerto's. Of aan de vormelijke eenvoud van de da capo-aria's (ABA), de vierstemmige strijkerstexturen en de suprematie van de zanger - drie kenmerken die Vivaldi's 'Napolitaanse' oriëntatie in de jaren 1720 typeren.

Daarentegen kunnen er talrijke details aangeduid worden die wél overeenkomen met de Franse, Lulliaanse traditie. Ten eerste is het niet vanzelfsprekend dat Senna wordt vertolkt door een bas met een uitgebreid register, een stemtype dat minder voorkwam in de 'opera seria' en in de 'tragédie en musique' meestal voor statige, oudere personages werd aangewend. Ook al hield Vivaldi er persoonlijk aan voor zijn opera's een breder scala aan stemtypes te gebruiken dan zijn collega's, toch is het verwonderlijk dat een rivier met een vrouwelijke naam (Senna) hier niet door een hoge tessituur wordt verpersoonlijkt. Misschien kreeg de componist wel de mogelijkheid voor een zanger te schrijven die speciaal voor de gelegenheid afreisde?

Niet minder Frans zijn de orkestrale middelen die Vivaldi voor 'La Senna Festeggiante' inzette, met name de houtblazers (blokfluiten en hobo's) waarvoor de Parijse Académie Royale de Musique zo befaamd was. Op de derde plaats zijn er de Franse structuren en ritmen die op subtiele wijze in het Italiaanse muziek-

idoom werden binnengeloodst. Het duet 'Qui per darci amabil pace / Per goder l'antica pace' is bijvoorbeeld een 'Minuet' in rondovorm, Età dell'Oro's 'Non fu mai più vista in soglio' een statisch menuet met talrijke trillers. De 'Ouverture' (sic) van het tweede deel baadt in de Franse operasfeer: de langzame inleiding bevat gepunteerde noten en Lulliaanse harmonische taal (in mineur), het fugato is, ondanks de bron (zie boven), al even ouvertureachtig, en de gavotte waarmee het curieuze stukje orkestmuziek wordt afgerond, is één van de verplichte dansen van de Franse suite. Ook binnenin de nummers kunnen Franse details ontdekt worden. We noemen één voorbeeld: de hopfiguren die Senna begeleiden wanneer deze de 'held van Gallië' evoceert ('Vedrete in questo eroe che Gallia regge'), alsof Lodewijk XV op dat ogenblik in eigen persoon de scène komt binnengewandeld.

Een mislukte opera?

Op het eerste zicht lijkt 'La Senna Festeggiante' een nummertjesopera zonder enige dramatiek, handeling of spanningen tussen de allegorische personages Gouden Tijd (sopraan), Deugd (mezzosopraan) en Seine (bas). Niettemin is er geen reden om de serenade als een onsamenhangend bijeenraapsel af te doen. De afwezigheid van drama en individuele emoties is bedrieglijk, aangezien Lalli's poëtisch-retorische gebaren in combinatie met Vivaldi's muziek een schat aan schilderachtige tafere-len oproepen die een compleet scenario ontwikkelen, zij het in de verbeelding van de luisteraar.

Het openingskoor 'Della Senna in su le sponde' roept de Seinenimfen op te komen feesten op de 'illustere stranden'

die “vol verrukkingen” zijn - Parijs of Venetië? Onmiddellijk daarna verklaart Gouden Tijd dat ze de “verloren vrede” op dezelfde stranden teruggevonden heeft - een knipoog naar de terugkeer van de Franse ambassadeur, of naar Ottoni? De tonale bokkensprongen van dit begeleide recitatief scheppen de illusie dat het personage inderdaad een reis maakt van “verlaten stranden” en “stekelige heuvels” naar het feestelijke Parijs (of Venetië). Met de eerste aria van Gouden Tijd, ‘Se qui pace tall’or vò cercando’, lijken we in Languets tuin beland te zijn, een vredig paradijs met een nachtegaal. De zoektocht van Gouden Tijd lijkt echter nog niet volledig achter de rug: een lopende baslijn suggereert rusteloosheid. “Ook ik dool zwerfend rond,” zingt Virtù in een begeleid recitatief dat zich doorheen tonale bochten kronkelt, waarop de aria ‘In quest’onde che feconde’ met een concertino van twee blokfluiten en viool etherische sferen oproept. Hierop omarmt de Seine de twee bezoekers en verklaart zij dat de nimfen op de “duistere bodem” van haar “algrijke nest ... vol liefde zijn voor jullie”. De muzikale diepte van de rivier kan afgeleid worden van de immense omvang van Senna’s baspartij, en via de all’unisono-toonzetting worden we ondergedompeld in een kolkende rivier met nu eens briljante, dan weer donkere kleuren.

Zonder het resterende verloop uit de doeken te willen doen, kunnen we stellen dat ‘La Senna Festeggiante’ het ontbreken van een dramatische handeling, psychologische karaktertekening en visueel spektakel opvangt door een imaginair verhaal dat zich volledig in de poëzie en muziek afspeelt. Precies op dit vlak onderscheidt deze serenade

zich van barokopera’s. Doordat de uitvoerders niet acteren en gewoon van hun partijen zingen, zijn ze in staat met behulp van ingewikkeldere muziek en poëzie afgelegde oorden en gebeurtenissen voor de geest te brengen. Alleen de uitzonderlijke hoeveelheid accompagnati, de harmonische rijkdom en instrumentatie bewijst hoezeer ‘La Senna Festeggiante’ inspeelt op de verbeelding, eerder dan op een scenisch gebeuren. We kunnen de moderne luisteraar alleen maar aanraden er de fantasie bij te halen. Of aandachtig de regie van In Vitro te volgen.

La Senna Festeggiante door de In Vitro-lens

In de encenering van In Vitro verschijnen geen barokke monarchen op het toneel, laat staan dat de leefwereld van ambassadeur Languet in al haar anekdotiek wordt gereconstrueerd. Met de bedoeling Lalli’s “gedateerde script ... abstracter en actueler te interpreteren”, hebben Daphne Kitschen en Jan Dekeyser ervoor gekozen raakverbanden te zoeken tussen barokke allegorie en moderniteit. Vanuit het historische gegeven dat Venetiaanse serenade vaak op boten en pontons werden uitgevoerd - met de zangers op het water, het publiek op de kade, of net andersom - kwam het regisseursduo vooreerst uit bij het “universele gegeven” water, “zowel het water dat ons entertainment en genot verschaft: de wereld van de Versailles-fonteinen, de Hollywoodiaanse waterballetten uit de dertiger jaren, de buitelingen van de olympische duikers gefilmd door Leni Riefenstahl, de kuuroorden... Maar ook het vruchtwater, het ‘sterk’-water, de zelfmoorden gepleegd in de Seine ... en het luguber gekleurde

‘Dark Water.’” De Venetiaanse pontons werden tot stalen badkuipen met doucheschermen vertaald. Gefixeerd aan deze ‘biotoop’ nemen de zangers verschillende ‘rollen’ of ‘gedaanten’ aan: van ‘waternimf, sirene, vissers, bootzman, de veerman Charon, Jacques Costeau, kapitein Nemo, Neptunus...’

Wie Daphne Kitschen’s kostuumontwerpen herinnert voor de regieën van Jan Fabre (bijvoorbeeld ‘Tannhäuser’) weet dat men zich aan dubbelzinnige, soms pseudo-archetypische figuren mag verwachten. Her en der duikt weliswaar een referentie op aan de barok: aan het pompeuze Versailles van Lodewijk XV, met zijn aan protocol gebonden ‘condition humaine’, gestes en attributen; of het Venetië van Canaletto en Guardi, met zijn contrastrijke lichten kleurpatronen, van ‘kleurzwangere’ tot ‘onweerachtige hemels’, ‘feestelijke

kleuren’ tot ‘grauwe grisailles’. Maar, zoals Jan Dekeyser het zelf verwoordde in een e-mail: “De liefelijke nimfen zijn ... uit de vervuilde Seine verdwenen.” De nieuwe setting creëert samen met de belichting een metaforisch schouwspel dat een ‘lugubere’ schaduwzijde biedt voor Vivaldi’s ‘spetterende en extraverte muziek’. Een ‘nieuw verhaaltje’ of opera wordt er niet voorgeschoteld. De concertante aard van de serenade en het allegorische karakter van Lalli’s libretto indachtig, vonden Dekeyser en Kitschen het meer aangewezen de toeschouwer een resem “puzzelstukken en cryptogrammen” aan te reiken van waaruit ieder zijn/haar eigen scenario kan monteren. De oorspronkelijke toedracht van ‘La Senna Festeggiante’ blijft dus overeind, zij het in een postmodern visioen dat de kijker verplicht restanten van een vervlogen tijd in een ander licht te plaatsen.

LA SENNA FESTEGGIANTE

muziek: Antonio Vivaldi (1678-1741)

libretto: Domenico Lalli (1679-1741)

Prima parte

Coro a 3

Della Senna in sù le sponde
fuor dell'onde, o Ninfe, uscite,
e festanti qui venite
fra di noi liete a goder.

Se fra vostre illustri arene
sì ripiene di diletto,
sol v'ha pace il bel ricetta.
qui è la reggia del piacer.

Recitativo

L'Età dell'Oro
Io, che raminga errante il pié movea
sol per spiagge deserte,
per erti colli e solitarii lidi,
di mia cara innocenza e bel riposo
la perdita fatal piangendo ognora,
ecco alfin pur ritrovo
dopo tanto soffrir,
Miserie e pene
la perduta mia pace in queste arene.

Aria

L'Età dell'Oro
Se qui pace tal'hor vò cercando
l'usignol che s'en vola cantando,
ferma il volo e risponde anch'ei pace.

Ma se altrove la pace richiamo
dentro il nido o pur sopra il ramo
l'usignol m'ascolta ma tace.

Recitativo

La Virtù
Anch'io raminga errando,

DE FEESTENDE SEINE

Eerste deel

Koor

Nimfen, kom uit het water
Om mee feest te vieren
Op de oevers van de Seine
En jullie samen met ons te verheugen.

Wanneer op jullie illustere stranden
Vol verrukkingen
De vrede hier een goed toevluchtsoord vindt,
Dan is hier het paleis van het plezier.

Recitatief

De Gouden Tijd
Ik, een zwerfende vagebond,
Alleen ronddolend over verlaten stranden,
Over stekelige heuvels en
langs eenzame kusten,
Onafgebroken treurend om het fatale verlies
Van mijn zoete onschuld en dierbare rust,
Hier eindelijk, na zoveel leed, ellende en pijn,
Heb ik op deze oevers
De vrede teruggevonden die ik was verloren.

Aria

De Gouden Tijd
Soms, wanneer ik hier rust kom zoeken,
Onderbreekt de nachtegaal haar vlucht
En antwoordt zingend: 'Hier heerst vrede'.

Echter wanneer ik elders vrede zoek,
Luistert de nachtegaal naar mij
In haar nest of op een tak, maar blijft zwijgen.

Recitatief

De Deugd
Ook ik heb, rondzwerfend door verre oorden,

perché trovai su questi lidi impressa
(più ch'in altri non vidi)
l'immagin mia, lasciando
d'altronde ricercar più bel ricetta,
quivi arrestando il piede
pomposa alzai degl'onor miei la sede.

Aria

La Virtù
In quest'onde che feconde
son di gloria più che d'acque
nobil stanza io elessi ancor.

Qui sol provo, qui sol trovo
le delizie mie più care,
il più bel del mio splendor.

Recitativo

La Senna
Illustri amiche, o quanto
col mio tenero amor lieto v'abbraccio,
e raddoppiando amplessi al sen vi stringo:
già che sotto il mio ciel sempre provaste
lieta stanza, dolc'esca, aer sereno,
seguasi il bel costume
se della Senna in sul famoso lido
sempre avrete di gloria il nobil nido.

Aria

La Senna
Qui nel profondo
del cupo fondo,
di questo ondoso
mio nido algoso,
per noi le ninfe
son tutte amor.

E uscendo fuori
dai dolci umori,
spesso vantando
van celebrando
del vostro nome
l'alto splendor.

Op deze oevers
Mijn evenbeeld ontdekt
(Hier kon ik haar beter zien dan waar dan ook).
Aldus hield ik op elders een betere toevlucht te zoeken.
Hier heb ik op mijn tocht halt gehouden,
Om een statige tempel voor mijn cultus op te bouwen.

Aria

De Deugd
In deze wateren, vol van
Pracht en glorie, meer dan van golven,
Heb ook ik mijn edele verblijf uitgekozen.

Alleen hier voel ik
De zoetste geneugten
En bereik ik mijn hoogste glorie.

Recitatief

De Seine
Illustere vrienden, ik ben overgelukkig jullie te omhelzen
Met mijn diepste genegenheid
En terwijl ik jullie steeds opnieuw omhels, druk ik jullie stevig tegen mijn boezem.
Omdat jullie onder onze hemelen
Een aangenaam verblijf hebben gevonden, zoete zaligheden en vrede,
Moge deze gelukzalige toestand nog lang aanhouden,
Die de beroemde oevers van de Seine
Voor altijd de edele bedding van jullie glorie heeft gemaakt.

Aria

De Seine
Hier, in de diepten
Van de duistere bodem
Van mijn golvende bedding
En door algen overwoekerd,
Zullen de nimfen vol liefde
Zijn voor jullie.

Wanneer ze uit de
Zacht deinende golven
Vandaan komen,
Huldigen en prijzen ze
Onafgebroken
Jullie naam.

Recitativo

L'Età dell'Oro

Si, si, già che tu brami
ch'in queste sponde ad albergar prosiegua,
quivi mi rimarrò perfin ch'il sole
cinto di raggio lucido e giocondo
feconderà con sua virtude il mondo.

La Virtù

Ed io che l'orme tu sieguo fedele,
già che per mia compagna il Ciel t'ellesse,
qui avrò le piante eternamente impresse.

Duetto

L'Età dell'Oro & La Virtù

Potrem fra noi la pace
che tanto io bramo ognor,
e il ben che tanto piace
avrem del nostro amor.

Dell'innocenza cara
godrà contento il cor,
né più di sorte avara
soffrir dovrà il rigor.

Recitativo

La Senna

Tutto muor, tutto manca,
ma de' bei fregi tuoi eterno è il lume.

L'Età dell'Oro

E'ver, ma pur del mio
era già estinto il raggio
se tu no'l raccendevi.

La Virtù

E il mio valore,
se qui non s'arrivava
in vil letargo affatto sen giacea,
e sol s'udia per qualche nero speco
solinga rimbombarne afflitta un'eco.

Aria

La Virtù

Vaga perla, benchè sia

Recitatief

De Gouden Tijd

Ja, ja, zeker, als jullie willen dat ik
Verder aan deze oevers verblijf,
Zal ik hier blijven, zolang de krachtige zon
Met haar vrolijke, schitterende stralen,
Verder de wereld blijft omringen.

De Deugd

Sinds de Hemel jou heeft uitverkoren als mijn gezel,
Volg ik jouw pad vol vertrouwen,
Hier zal ik eeuwig blijven.

Duet

De Gouden Tijd & de Deugd

Laten we samen genieten van de vrede
Waar ik voortdurend naar verlang
En we zullen het geluk ervaren
Van elkaar te houden.

In dierbare onschuld

Zal ons hart vreugde genieten
En nooit meer de ellende
Van een ongunstig lot moeten ondergaan.

Recitatief

De Seine

Alles sterft, alles verdwijnt,
Maar de schittering van jouw sieraden blijft eeuwig bestaan.

De Gouden Tijd

Dat is waar, maar de stralen
Van mijn schittering zouden nu reeds uitgedoofd zijn
Wanneer jij ze niet opnieuw had aangewakkerd.

De Deugd

Wanneer wij hier niet waren aangekomen,
Zou ik nu nog steeds verkommeren in ellendige onverschilligheid
En men zou niet meer horen dan een verdrietige echo,
Desolaat uit de verte
Uit een duister oord.

Aria

De Deugd

Hoewel de mooie parel

dell'Aurora bianca figlia,
chiusa in sen d'una conchiglia
suo candor mostrar non sa.

Così ancor se non si scopre
la virtù con nobile opre
non ha vanto il suo valore,
resta inutile beltà.

Recitativo

L'Età dell'Oro
Tal di me parlo ancora:
dove saria l'immagin mia
si rediviva al mondo
se il sol di questo ciel con la possanza
del suo real splendor non mi rendea
cio che da tanti secoli
colma d'amaro duol mesta piangea?

Aria

L'Età dell'Oro
Al mio sen il pargoletto
quivi almen con labbra intatte
sol di latte io ciberò.

E con spirito sol sincero,
non con torbido pensiero,
solo in pace il nutrirò.

La Virtù
Della ferrea stagion l'acuta asprezza
ove dell'aurea età s'alza il trofeo
più temer non si può.

L'Età dell'Oro
Già che virtùde ancor
in sì nobile terren meco s'annida
sempre in più bel soggiorno
godremo aura soave e lieto giorno.

Duetto

L'Età dell'Oro & La Virtù
Qui per darci amabile pace
sempre chiaro il sol riluce,
e con Iride festante

De blanke dochter is van de dageraad,
Is ze, opgesloten in haar schelp,
Niet in staat haar blankheid te tonen.

Net zo kan dapperheid
Zich niet openbaren in nobele heldendaden
En kan het geen eer halen uit haar deugd
En blijft onbenutte schoonheid.

Recitatief

De Gouden Tijd
Ik wens daar nog iets aan toe te voegen:
Hoe zou mijn beeld zo goed kunnen herleven op de wereld
Wanneer het licht van deze hemelen niet dat zou teruggeven
Door de kracht van hun koninklijke glans
Dat wat ik,
vervuld van bittere pijn en verdriet,
Zovele eeuwen heb beweend?

Aria

De Gouden Tijd
Hier zal ik met alleen maar melk
Het nieuwgeboren kind voeden
Dat ik in mijn armen vasthoud.

Met een zorgeloze geest
En zonder enige sombere gedachte
Zal ik dit kind alleen maar met vrede voeden.

De Deugd
Het bittere geweld van het ijzeren tijdperk
Hoeven we niet langer te vrezen
Daar, waar de Gouden Tijd heeft overwonnen.

De Gouden Tijd
Sinds de Deugd er ook voor heeft gekozen
Met mij op deze edele plek te leven in dit wondermooie land,
Zullen wij altijd genieten van de aangename lucht
en hier gelukkige dagen doorbrengen.

Duet

De Gouden Tijd & de Deugd
Om ons gelukzalige vrede te schenken
Schijnt de zon hier altijd helder
En de vrolijke Iris

ne l'addita in varia luce.

La Virtù
Per goder l'antica pace
questo ciel m'è scorta e duce
e qui l'iride cangiante
me'l predice in varia luce.

Recitativo

La Senna
Mà rimirate, amiche,
lo stuol de' bianchi cigni,
delle mie rive abitor famosi,
ch'intorno a noi sen van volando. O come
cercan con dotto stile in dolci canti
alzar sul ciel di vostre glorie i vanti.

Aria

La Senna
L'alta lor gloria immortale
su la nube innalza il volo,
e temer non sà tempesta.

Anzi tanto in alto sale,
ch'offuscando i rai del sole
in suo cambio ella poi resta.

Recitativo

L'Età dell'Oro
O, di qual melodia non anch'intesa
questi canori cigni empion le sfere
col canto lor.

La Virtù
Con lor soavi accenti
rendono immoti infin nell'aria i venti.

La Senna
Ma qui assise anch'un poco
s'attendon l'altre schiere
di boscareccie Dee, silvestri numi
dalle selve vicine, acciò d'intorno
s'oda fra liete danze,
cinto di verde allor le bionde chiome,
dell'aurea età sempre famoso il nome.

Toont ons haar in steeds wisselende kleuren.

De Deugd
Om mijn vroegere vrede te proeven
Begeleidt en leidt mij de hemel
En toont de onvoorspelbare Iris
Mij de vrede in steeds wisselende kleuren.

Recitatief

De Seine
Vrienden, aanschouw
Deze blanke zwanen,
De beroemde bewoners van mijn oevers,
Om ons heen stijgen ze op in de hemel.
Aanschouw hoe ze trachten om met hun zoete gezangen
De lof over jouw heldendaden de hemel in te zingen.

Aria

De Seine
Hun verheven onsterfelijke lied
Vliegt omhoog naar de wolken
En vreest de storm niet.

In tegendeel, hun lof gaat zo hoog de hemel in
Dat ze de zonnestrallen tarten
En hun plaats innemen.

Recitatief

De Gouden Tijd
O, met een melodie die nog nooit iemand heeft gehoord
Vullen de zingende zwanen de hemelsferen
Met hun gezang!

De Deugd
Met hun zoete melodieën
Brenge ze zelfs de wind tot bedaren.

De Seine
Laten we hier een poosje verwijlen
En laat ons wachten op de anderen,
De goden en godinnen van het woud,
Van de naburige bossen, zodat we om ons heen
Terwijl we vrolijk dansen
Horen hoe blonde vlechten bedekt met groene laurier
De eeuwige roem van de De Gouden Tijd bezingen.

Di queste selve
venite o Numi.

L'Età dell'Orro
Correte, o Naiadi,
da vostri fiumi;

La Virtù
Scendete,
Oreadi,
dagl'alti monti.

Coro a 3

E voi, Napée,
lasciate i fonti
e qui venite
liete a goder / danzar.

La Senna
Irsuti Satiri
saltate celeri;

L'Età dell'Oro
Correte rapidi
Fauni con naccheri;

La Virtù
Perché si celebri
il nostro giubilo.

Coro a 3

Su, non ritardisi
correte, correte,
ch'ognun v'attende
per festeggiar.

Kom hier,
Jullie goden en godinnen van het woud.

De Gouden Tijd
Kom snel hier, waternimfen,
En verlaat jullie rivieren.

De Deugd
Bergnimfen,
Kom naar beneden,
Verlaat jullie hoge heuvels.

Koor

En jullie, nimfen in de weide,
Verlaat jullie bronnen,
Kom hier
Vrolijk met ons meedansen.

De Seine
En jullie, brutale saters,
Spring snel weg.

De Gouden Tijd
En jullie, faunen, kom snel,
Breng jullie castagnetten mee.

De Deugd
Om onze vreugde
Mee te vieren.

Koor

Kom, wacht niet langer,
Kom snel,
Want we wachten allen op jullie
Om samen feest te vieren.

Seconda parta

Recitativo

La Senna

Ma già ch'unito in schiera
veggo un drappel si vago, il primo oggetto
siasi il girne colà dove risiede
in ricco soglio assiso
l'astro maggior che della Gallia è il lume.
Ivi giunti, l'omaggio di nostra fè gli si rinnovi. O come
dal suo giovin sembiante uscir si vede
scintillante quel raggio
ch'a null'altro secondo
umilia il mare e fà tremare il mondo.

Aria

La Senna

Pietà, dolcezza,
fanno il suo volto;
virtù grandezza
fanno il suo cor.
Del bel pensiero
giustizia è duce,
che del suo impero
fassi splendor.

Recitativo

L'Età dell'Oro

Non si ritardi. A veder quel si corra
la di cui sacra fronte
cinge di più corone alto diadema;
e con offerirle il nostro umil servaggio
fé gli si giuri in replicato omaggio.

La Virtù

S'inoltri il passo. Ecco colà già veggo
I bel ricco edificio ove risiede
sopra l'eccelso soglio. Or qual tramanda
quel real tetto ancora
un tal nobil splendor ch'in vano oggetto
sveglia tema ed amor, gioia e rispetto.

Aria

La Virtù

Stelle, con vostra pace di quel vostro splendor

Tweede deel

Recitatief

De Seine

Nu iedereen hier is samengekomen
Is het onze eerste taak om de plaats
Te naderen waar, gezeten op zijn kostbare troon,
De verheven ster woont, de grootste ster van Gallië.
Laten we, wanneer we daar zijn aangekomen,
Onze trouwe toewijding weer aanwakkeren. O, aanschouw
Hoe van zijn jeugdige gelaat een straal
Afschijnt die weergaloos
De zee vernedert
En de hele wereld van schrik doet beven.

Aria

De Seine

Zijn gelaat
Is een en al mededogen en zachtmoedigheid.
Zijn hart spreekt
Deugd en grootsheid.
Zijn nobele gedachten
Worden geleid door gerechtigheid,
En zijn glorie komt voort
Uit het gezag die ze over hem heeft.

Recitatief

De Gouden Tijd

We mogen niet langer wachten, laten we ons haasten
Om hem te zien, wiens heilig aangezicht
Is bekroond met de diadeem.
En laat ons terwijl we hem onze nederige diensten aanbieden
Een eed zweren tijdens een nieuw eerbetoen.

De Deugd

Vooruit! Ik kan al
Het prachtige bouwwerk zijn waar hij verblijft
Op zijn hoge troon. Zie hoe zijn paleis
Met zoveel schittering straalt en bij elk levend wezen
Hoe frivol dan ook
Angst en liefde, vreugde en respect opwekt.

Aria

De Deugd

Sterren, sta mij toe, Uw schittering

non son più amante.

Con più lucente face
oscura il bel candor
il gran regnante.

Recitativo

La Senna
Vedrete in quest'eroe
che Gallia regge e tutto il mondo onora
meraviglie non mai più viste ancora.

L'Età dell'Oro
Senza giammai vederle,
le sanno ancor de' più remoti lidi
l'incognite contrade.
se il sol ch'il ciel per ogni intorno ei gira
le narra altrui perché qui sol le mira.

La Virtù
Quindi ogni dotto inchiostro
di sì strani portenti ognor favella
e un picciol orbe un sì bel suolo appella.

Duetto

L'Età dell'Oro
Io qui provo sì caro diletto
che mi fa per dolcezza languir.

L'alta gioia sì cara ho nel petto
è piacer e pur sembra martir.

La Virtù
Qui nel seno ho sì tenero affetto
che mi fa per contento languir.

La dolcezza che m'entra nel petto
l'è un godere ma sembra morir.

Recitativo

La Virtù
Quanto felici siete,
o spiagge avventurose, o spiagge apriche.
Se rivedervi lice
mercè del vostro nume

Brengt mij niet langer in verrukking.

De schittering van het gelaat
Van de grote vorst is zo groot
Dat uw klare oprechtheid erbij verduistert.

Recitatief

De Seine
Van deze held die over Gallië regeert
En die door de hele wereld wordt geëerd,
Zal u wonderen zien die u nog nooit tevoren heeft gezien.

De Gouden Tijd
Zonder ze ooit te hebben gezien,
Kennen de onbekende landen,
Op de verste kusten hen,
Omdat de zon, die haar baan in de hemel verderzet,
Van hun bestaan vertelt, want alleen de zon kan ze aanschouwen.

De Deugd
Daarom schrijft elke auteur
Voortdurend over zulke wonderlijke mirakels
En noemt zo'n mooie plek een 'microkosmos van het universum'.

Duet

De Gouden Tijd
Hier heb ik van zoveel plezier genoten
Dat het zoete verlangen mij doet smachten.

De grote vreugde die ik in mijn hart draag
Is een bron van plezier maar is tegelijk een marteling.

De Deugd
Ik heb zoveel liefde in mijn hart
Dat ze me doet smachten van blijdschap.

De zoetheid die mijn hart doordringt
Is een genot die herinnert aan de dood.

Recitatief

De Deugd
Gelukkig zijn jullie,
Gelukkige kusten, overspoeld door de zon,
Want jullie kunnen zien,
Dankzij jullie beschermgod,

nel bel volto terrena unite assieme
d'ogni virtù il più trascelto sceme.

Aria

La Virtù
Così sol nell' aurora
allor ch'il cielo indora
spiegan la lor beltà vezzosi i fiori.
E il sol così vedrai
con suoi lucenti rai
fra gl'astri comparir pien di splendori.

Recitativo

La Senna
Ma giunti eccone innante
dov'ei spirando e maestate e amore
luminoso risplende.

La Virtù
O come assieme
nel giovanil sembiante unisce a gara
bellezza e maestade.

L'Età dell'Oro
A simil vista
sento un soave affetto
di tenero piacer colmarmi il petto.

Aria

L'Età dell'Oro
Non fu mai più vista in soglio
ne pietà più maestosa
ne più nobile maestà.

Tal non fù nel Campidoglio,
tal non l'ebbe il Greco impero,
ne l'egual più si vedrà.

Coro a 3

Il destino, la sorte e il fato
prenda leggi dal tuo cor.

Si tu sempre in pace amato
e in guerra paventato
per amor, per maestà,
per giustizia e per valor.

De meest verbazende microkosmos van alle deugden
Samen verzameld op zijn mooi land.

Aria

De Deugd
Pas bij dageraad
Wanneer de hemel goud wordt
Onthullen de sierlijke bloemen hun schoonheid.
Zo zal je ook de zon
Met haar schitterende stralen
In al haar glorie zien verschijnen temidden van de sterren.

Recitatief

De Seine
We zijn nu op de plaats aangekomen
Waar hij, grootsheid en liefde uitstralend,
In al zijn helderheid verder schittert.

De Deugd
O! Hoe ze beiden één worden
In zijn jeugdigheid:
Schoonheid en grootsheid.

De Gouden Tijd
Wanneer ik dit zie
Word ik een aangenaam gevoel gewaar
Van innig plezier dat mijn hart vervult.

Aria

De Gouden Tijd
Nooit tevoren heeft men op de troon
Zoveel verheven vroomheid
Of zoveel edele grootsheid gezien.

Dit was er nog nooit op het Capitool,
Het Griekse keizerrijk heeft dit nooit gezien,
En zoveel grootsheid zal men nooit meer opnieuw kunnen zien!

Koor

Moge het noodlot en de goddelijke wil
Hun wetten in jouw hart vestigen.

Wees altijd bemind in tijden van vrede
En gevreesd in tijden van oorlog
Om jouw liefde, jouw grootsheid,
Jouw gerechtigheid en jouw dapperheid.

A portrait of Eduardo López Banzo, a man with a beard and short dark hair, wearing a light-colored, short-sleeved button-down shirt. He is looking slightly to the left of the camera with a neutral expression. The background is dark and out of focus.

Eduardo López Banzo

B'Rock

B'Rock is een Vlaams barokorkest opgericht in 2005 door jonge barokspecialisten uit Vlaanderen, Nederland, Duitsland, Frankrijk en Engeland. B'Rock is ontstaan uit zin voor vernieuwing en verjonging in de wereld van de oude muziek. B'Rock is een internationaal barokorkest zonder vaste dirigent en met wisselende bezetting. De vaste kern bestaat uit jonge musici mét ervaring op gebied van de historische uitvoeringspraktijk, bij gespecialiseerde orkesten uit binnen- en buitenland. B'Rock staat voor energieke en levendige concerten waarbij expressie, intensiteit en 'goesting' centraal staan. Het kernrepertoire van B'Rock is de muziek uit de barokperiode van de zeventiende en achttiende eeuw. Naast de 'vaste waarden' schenkt B'Rock graag aandacht aan minder bekend barokrepertoire en zelfs hedendaagse muziek. B'Rock doet regelmatig een beroep op gerenommeerde solisten en dirigenten uit de wereld van de oude muziek zoals Richard Egarr, Skip Sempé, Gunar Letzbor, Dominique Visse, Philippe Jaroussky, Gary Cooper, Alfredo Bernardini, Lorenzo Ghielmi, enz. Tijdens het seizoen 2007-2008 speelt B'Rock ruim vijftig concerten in binnen- en buitenland. Bijzondere projecten zijn 'La Senna Festeggiante' van Vivaldi olv. Eduardo López Banzo in een regie van Jan Deckyser en Daphne Kitschen voor het Festival Oude Muziek van Utrecht, deSingel in Antwerpen en het Festival Oude Muziek van Potsdam bij Berlijn en de Monteverdi bewerking 'Waar is mijn ziel?' olv. Skip Sempé in een regie van Caroline Petrick in coproductie met Muziektheater Transparant in april 2008 in Gent. B'Rock is vanaf dit seizoen 'Orkest in residentie' in Muziekcentrum De Bijloke in Gent.

Eduardo López Banzo

Eduardo López Banzo studeerde onder meer directie bij Gustav Leonhardt. In 1988 richtte hij het ensemble Al Ayre Español op, waarmee hij vooral onbekend repertoire van de Spaanse barok wou exploreren. Een van zijn recente projecten is de herontdekking van een groot aantal werken van de Aragonese componist José de Nebra. López Banzo was ook verantwoordelijk voor de uitvoering van de oorspronkelijke versie van het oratorium 'Colpa, Pentimento e Grazia' van Alessandro Scarlatti. Tijdens het Festival Oude Muziek in Utrecht dirigeerde hij 'I Filosofi immaginari', een opera van Giovanni Paisello. De opera werd tevens in het theater van de Hermitage in Sint-Petersburg opgevoerd, in het kader van de viering van het driehonderdjarig bestaan van de stad. López Banzo is regelmatig te gast op de Sama de Música Religiosa in Cuenca, het Festival Internacional Cerventino in Mexico en geeft concerten in het Musikverein en het Konzerthaus in Wenen, het Konzerthaus van Berlijn, de Opéra Comique in Parijs, het Auditorio Nacional de Música in Madrid,... López Banzo werd uitgenodigd als gastdirigent van het Orquesta Sinfónica de Tenerife, Orquesta Sinfónica de Castilla y León en het Orquesta Sinfónica de la Comunidad de Madrid. In maart 2006 dirigeerde hij op vraag van de University of Michigan 'La púrpura de la rosa', de eerste Zuid-Amerikaanse opera.

Raquel Andueza

Raquel Andueza werd geboren in Pamplona en maakte al als zesjarige deel uit van de Niños Cantores van het koor van Navarra. Toen ze acht jaar oud was, begon ze

met vioollessen aan het conservatorium van haar geboortestad. Dankzij beurzen van de regering van Navarra en de Corporation of London kon ze haar studies verderzetten aan de Guildhall School of Music and Drama in Londen. Ze volgde masterclasses bij onder anderen Emma Kirkby, Graham Johnson, David Mason, Nancy Argenta en Sarah Walker. Sinds 2000 studeert ze bij Richard Levin. Raquel Andueza maakte tot 2003 deel uit van het vocale kwintet La Trulla de Bozes, dat in 2000 de eerste prijs van het Festival van Vlaanderen Brugge en ook de Young Artist Presentation van het Festival van Vlaanderen Antwerpen won. In 2003 werd ze lid van het vocale kwartet La Colombina en in hetzelfde jaar richtte ze samen met luitist Jesús Fernández een duo op, gespecialiseerd in Italiaanse muziek van de zeventiende eeuw. Sinds 2004 zingt ze in het ensemble Orphénica Lyra onder leiding van José Miguel Moreno. Als soliste zong Raquel Andueza onder leiding van dirigenten als William Christie, Fabio Biondi, Emilio Moreno, Jacques Ogg, Monica Huggett, Ernest Martínez-Izquierdo, David Guindano, Bernardo García-Bernalt, Luis Antonio González, Christian Gurnyn, Eduardo López Banzo, Pablo Heras, Sir Colin Davis en Jordi Casas.

Barbara Kozelj

Mezzo Barbara Kozelj studeerde achtereenvolgens aan het Koninklijke Conservatorium in Den Haag onder leiding van Sasja Hunnago, De Nieuwe Opera Academie in Amsterdam en de Opera Studio Nederland. Haar repertoire omvat onder meer werken van Rossi, Bach en Händel, Mozart, Brahms en Britten, Berio en Glass. Zij zong met uiteenlopende orkesten en dirigenten, waaronder het Residentie Orkest olv. Jaap van Zweden, het Schönberg Ensemble olv. Reinbert de Leeuw, de Nederlandse Bach Vereniging olv. Jos van Veldhoven en Richard Egarr, The Orchestra of the Age of Enlightenment en Gabrieli Consort olv. Paul McCreesh. In het seizoen 2007-08 zingt zij onder andere 'Stubenmädchen' in Boesmanns opera 'Reigen' in een regie van Harry Kupfer, Giacinta in Mozarts 'La finta semplice', de 'Matthäuspassion' met het Brabants Orkest olv. Jos Vermunt, de 'Johannespassion' met de Academy of Ancient Music olv. Richard Egarr, Buxtehudes 'Schalgt Künstler die Pauken' met de Nederlandse Bach Vereniging en Jos van Veldhoven en twee recitals in Ljubljana samen met de pianiste Phyllis Ferwerda. Ze zal tevens te horen zijn in twee wereldpremières van de Nederlandse componisten Reyer Ploeg en Renske Vrolijk.

Antonio Abete

De Italiaanse bas Antonio Abete wijdt zich hoofdzakelijk aan het renaissance- en barokrepertoire en zingt onder leiding van specialisten als Alessandrini, Christie, Coin, Cremonesi, Garrido, Hengelbrock, Hogwood, Jacobs, Junghänel, Malgoire, Pinnock, Savall, Neumann en Kuijken, met ensembles als het Freiburger Barockorchester, Il Concerto Italiano, Il Giardino Armonico, Hesperion XXI, Les Arts Florissants, Concerto Vocale, Academia Montis Regalis en La Capella Reial de Catalunya. Hij was reeds te gast op de belangrijkste festivals voor oude muziek (Utrecht, Brugge, Ambronay, Beaune, La Chaise-Dieu, Innsbruck, Graz, Salzburg, Stuttgart, Luzern, Lissabon, San Francisco, New York...) en treedt ook geregeld op in gro-

Barbara Kozelj

te operahuizen. Hij zong reeds in talrijke barokoperaproducties: 'Euridice' van Peri, 'L'Orfeo', 'Il ritorno di Ulisse in patria', 'L'Incoronazione di Poppea', 'Il Ballo delle Ingrate' van Monteverdi, 'L'Argia' van Cesti, 'La Catena d'Adone' van Mazzocchi, 'La Calisto' van Cavalli, 'Serse', 'Tamerlano', 'Deidamia', 'Agrippina' van Händel en in Haydn's 'L'Anima del Filosofo ossia Orfeo ed Euridice' met Cecilia Bartoli. Antonio Abete vertolkt ook regelmatig grote belcanto- en Mozartrollen.

In Vitro

In Vitro werd in 2004 opgericht door Daphne Kitschen en Jan Dekeyser. Daphne Kitschen is scenografe en kostuumontwerpster, Jan Dekeyser is architect en lichtontwerper. Beiden ontmoetten elkaar enkele jaren geleden bij voorstellingen van Jan Fabre ('Parrots and Guineapigs', 'Tannhäuser', 'Je suis sang'). In 2005 gaf In Vitro haar eerste eigen voorstelling met 'Prometheus', een soort van totaaltheater met live muziek van Dez Mona. In 2007 werd tijdens de Zomer van Antwerpen 'The Sandman' gecreëerd, een sprookje over angst, waanzin en blindheid, uitgevoerd op locatie in de ondergrondse ruimten van het oud militair hospitaal in Antwerpen met muziek van Sciarrino in een live uitvoering door het Spectra Ensemble.

Matthias Storme

Matthias Storme studeerde film aan Sint-Lukas in Brussel. Hij regisseerde reeds verschillende kortfilms en documentaires, waaronder enkele opdrachten voor de Koning Boudewijnstichting. In 2005 kreeg hij voor 'Terminator Zero' een speciale vermelding van de jury en won hij de publieksprijs van het Kortfilmfestival Leuven. Recent zette hij de stap naar het theater en de muziekwereld waarvoor hij achtergrondprojecties en videoclips vervaardigt.

B'Rock

muzikale leiding

Eduardo López Banzo

1ste viool

Albrecht Kühner
Marianna Szucs
Jivka Kaltcheva
Annelies De Cock

2de viool

Jorge Jimenez
Liesbeth Nijs
Lenamaria Kühner
Hedwig Van de Linde

altviool

Luc Gysbregts
Frans Vos
Sabine Dziejwior

cello

Catherine Jones
Rebecca Rosen

contrabas

Tom Devaere

klavecimbel

Frank Agsteribbe

luit

Wim Maesele

fagot

Benny Aghassi

fluit

Patrick Beuckels
Stefanie Troffaes

hobo

Kerstin Kramp
Stefaan Verdegem

koortenor

Christophe Gérard

Binnenkort in deSingel

HILLIARD ENSEMBLE & ARDITTI QUARTET

Hilliard Ensemble © Friedrun Reinhold

P Dusapin Strijkkwartet nr 5

J Clarke 'Untitled no 4' voor strijkkwartet en vocaal ensemble
(Belgische creatie)

B Pauset Passerose de Beauté (Belgische creatie)

renaissancemuziek van **G de Machaut, W Cornyshe, G Farnaby**

WO 26 SEP 2007 / BLAUWEZAAL / 20 UUR

inleiding Dirk Moelants / 19.15 uur / foyer
€25, €20 / €20, €15 (-25/65+) / €8 (<19jaar)

2007-2008 architectuur theater dans muziek

TICKETS

deSingel

Desguinlei 25 . B-2018 Antwerpen
ma-vr 10-19 uur . za 16-19 uur

www.desingel.be

tickets@desingel.be

T +32 (0)3 248 28 28

F +32 (0)3 248 28 00

Administratie vzw

Jan Van Rijswijcklaan 155,

B-2018 Antwerpen

T +32 (0)3 244 19 20

F +32 (0)3 244 19 59

info@desingel.be

